# ARREST VAN HET HOF VAN 8 DECEMBER 1970 [1]

## Deutsche Bakels GmbH tegen Oberfinanzdirektion München (verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door het Bundesfinanzhof)

**Zaak 14-70**

Samenvatting

1. *Gemeenschappelijk douanetarief — Omschrijving der waren — Uniforme draagwijdte binnen de gemeenschappelijke markt — Uitlegging — Eerbiediging der communautaire bevoegdheden — Lid-Staten niet bevoegd bindende uitleggingsregelen vast te stellen*
   *(Verordening van de Raad nr. 950/68)*
2. *Gemeenschappelijk douanetarief — Omschrijving der waren — Uitlegging — Ontbreken van communautaire bepalingen — Gezag toekomend aan de verklarende toelichtingen en de indelingsadviezen, voorzien in het Verdrag inzake de Brusselse nomenclatuur*

1. Aangezien de verschillende posten van het gemeenschappelijk douanetarief in alle staten dezelfde draagwijdte moeten hebben mag de betekenis daarvan slechts met eerbiediging van de communautaire bevoegdheden worden vastgesteld. Daaruit volgt dat, zelfs bij gebreke van een formele uitlegging volgens het gemeenschapsrecht, aan de door de nationale autoriteiten gegeven verklarende toelichtingen met betrekking tot de tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief niet de werking van een bindende uitlegging van deze tariefposten kan toekomen.

2. Zolang gemeenschapsrechtelijke bepalingen ter zake ontbreken komt aan de verklarende toelichtingen en de indelingsadviezen, voorzien in het Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van de goederen in de douanetarieven, het gezag toe van waardevolle hulpmiddelen bij de uitlegging der tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief.

In de zaak 14-70

betreffende het door het Bundesfinanzhof overeenkomstig artikel 177 van het EEG-Verdrag tot het Hof van Justitie gerichte verzoek, gedaan in het voor genoemde rechterlijke instantie aanhangige geding :

DEUTSCHE BAKELS GMBH

1 — Procestaal : Duits.

tegen

OBERFINANZDIREKTION MÜNCHEN,

strekkende tot het bekomen van een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van verordening (EEG) nr. 160/66 van de Raad, vervangen door verordening (EEG) nr. 1059/68 van de Raad, juncto verordening (EEG) nr. 950/68 van de Raad,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt : R. Lecourt, President, A. M. Donner (rapporteur) en A. Trabucchi, Kamerpresidenten, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore en H. Kutscher, Rechters,

Advocaat-Generaal : K. Roemer
Griffier : A. Van Houtte

het volgende

**ARREST**

## Ten aanzien van de feiten

De feiten en het procesverloop

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten en het procesverloop als volgt kunnen worden samengevat :

In het „Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven " van 15 december 1950, de zogenaamde „Brusselse nomenclatuur", hebben de verdragsluitende partijen zich verbonden hun douanetarief overeenkomstig deze nomenclatuur in te richten. Aangezien alle Lid-Staten van de EEG aan dit Verdrag deelnemen werd het gemeenschappelijk douanetarief eveneens op de Brusselse nomenclatuur gebaseerd.

Ter oplossing van de vraagstukken die bij de uitlegging van de verschillende posten van de nomenclatuur rijzen, wordt in het Verdrag en de bijlagen enerzijds het opstellen van „verklarende toelichtingen" door de „Internationale Douaneraad" voorzien en anderzijds de instelling van „indelingsadviezen", uit te brengen door het „Comité voor de nomenclatuur" van genoemde Raad. Terwijl de „verklarende toelichtingen" ten doel hebben het toepassingsgebied van een in de nomenclatuur opgenomen post te bepalen, strekken de „indelingsadviezen" tot het vaststellen van de juiste indeling van een bepaald goed.

Op 24 oktober 1968 ontving de firma Deutsche Bakels GmbH (hierna

te noemen „eiseres") van de „Oberfinanzdirektion" (regionale directie der financiën) een voor de overheid bindende officiële mededeling (bindend advies) nopens het douanetarief, met betrekking tot een als bakemulsie „Voltem" aangeduid produkt, dat voor 51,35 % uit saccharose en voor het overige uit diacetylwijnzuurester en triglyceriden (ongeveer in de verhouding 2 : 3) bestaat. Dit produkt wordt in hoeveelheden van 2 tot 3 %, berekend over de gebruikte hoeveelheid meel, gebruikt bij de vervaardiging van bakkerijprodukten als emulgator en stabilisator om rijsstabiel deeg, een groter volume van het eindprodukt en fijnere kruimvorming bij brood te verkrijgen. De Oberfinanzdirektion deelde het produkt in onder post 21.07-F-I-e-1 van het gemeenschappelijk douanetarief (tariefpost 21.07 : „Produkten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen").

Deze indeling brengt mee dat over dit produkt een douanerecht van 17 % (vgl. bijlage III bij verordening (EEG) nr. 950/68 van de Raad van 28 juni 1968, betreffende het gemeenschappelijk douanetarief; Publikatieblad nr. L 172/1 e.v., van 22 juli 1968) is verschuldigd, hetwelk een der beide elementen vormt — het andere is een variabel element — van de belasting bedoeld in artikel 10 van verordening (EEG) nr. 160/66 van de Raad van 27 oktober 1966 tot invoering van een handelsregeling voor bepaalde goederen, verkregen door verwerking van landbouwprodukten (Publikatieblad van 28 oktober 1966, blz. 3361, vervangen door artikel 5 van verordening (EEG) nr. 1059/69 van de Raad van 28 mei 1969 tot vaststelling van de handelsregeling die van toepassing is op bepaalde goederen, verkregen door verwerking van landbouwprodukten, Publikatieblad van 12 juni 1969, nr. L 141, blz. 1).

De Oberfinanzdirektion wees het verzoek van eiseres om dit produkt onder post 38.19 van het tarief [1] te brengen af omdat „Voltem" uit voedingsstoffen (vetstoffen en suiker) bestaat.

Eiseres baseerde haar bij wege van prorogatie bij het Bundesfinanzhof ingediende vordering met name op de verklarende toelichtingen bij de Brusselse nomenclatuur met betrekking tot tariefpost 21.07. Volgens deze toelichtingen vallen onder tariefpost 21.07 slechts preparaten welke voor menselijke consumptie zijn bestemd en in verband met hun voedingswaarde of smaak bij de vervaardiging van levensmiddelen voor menselijke consumptie worden gebruikt. Preparaten welke op grond van hun samenstelling en hun in de regel geringe hoeveelheid uitdrukkelijk voor andere doeleinden dan de zojuist genoemde worden toegevoegd, bij voorbeeld emulgators en stabilisatoren, zelfs indien gemengd met voedingsmiddelen (suiker, melkpoeder), die bestemd zijn om als draagstoffen ter vergemakkelijking van de dosering te dienen, behoren niet tot tariefpost 21.07, doch in de regel tot tariefpost 38.19.

Eiseres betoogt nu dat de in „Voltem" voorkomende suiker alleen dient als draagstof, om de dosering te vergemakkelijken of daartoe zelfs onontbeerlijk is. Aangezien „Voltem " slechts in geringe hoeveelheden van 1 à 2 % wordt gebruikt en tot andere doeleinden dient dan voeding en beïnvloeding van de smaak, behoort het tot tariefpost 38.19. Voltem wordt ook algemeen in de landen, waarvan het douanetarief op de Brusselse nomenclatuur is gebaseerd, onder deze tariefpost gebracht. Ook de Duitse douanekantoren deden dit voordat de Duitse verklarende toelichtingen op tariefpost 21.07 door de verordening van 22 juni 1967 betreffende de verklarende toelichtingen op het Duitse douanetarief van 1967 („Verordnung über Erläuterungen zum Deutschen Zolltarif",

1 — Chemische produkten en preparaten van de chemische of van aanverwante industrieën (mengsels van natuurlijke produkten daaronder begrepen), elders genoemd noch elders onder begrepen; residuen van de chemische of van aanverwante industrieën, elders genoemd noch elders onder begrepen.

Bundesgesetzblatt II, 1967, blz. 1935) werden gewijzigd. Deze wijziging berustte op een indelingsadvies van het Comité voor de Brusselse nomenclatuur betreffende tariefpost 21.07, waarbij twee soorten bakkerijhulpstoffen wegens hun samenstelling onder dit tariefnummer zijn gebracht. „Voltem" stemt echter noch wat zijn samenstelling, noch wat het gebruik betreft waarvoor het is bestemd met de in dit indelingsadvies bedoelde produkten overeen.

De Oberfinanzdirektion concludeert tot afwijzing van de bij wege van prorogatie ingediende vordering op grond van de volgende overwegingen.

Diacetylwijnzuurester moet op grond van zijn chemische samenstelling, zijn afbraak in het organisme en zijn rol bij de vervaardiging van voedingsmiddelen met mono- en diglyceriden worden gelijkgesteld. In beide gevallen maakt hun fysiologische nuttigheidswaarde deze stoffen bijzonder geschikt als emulgators voor voedingsmiddelen. Naar hun chemische structuur zijn het glyceriden (vetstoffen), dus voedingsstoffen. Uit dergelijke stoffen vervaardigde preparaten behoren volgens de Duitse verklarende toelichtingen op tariefpost 38.19 niet tot deze post, aangezien daaronder slechts bakkerijhulpstoffen bestaande uit mono- en diglyceriden en andere stoffen dan voedingsstoffen vallen. Deze laatste moeten daarentegen, wederom volgens de Duitse toelichting op die post, onder tariefpost 21.07 worden ingedeeld.

Op 21 januari 1970 werd verordening (EEG) nr. 107/70 van de Commissie betreffende de indeling van goederen in de tariefpost 21.07-F van het gemeenschappelijk douanetarief ingevoerd (Publikatieblad nr. L 16/9 van 22 januari 1970); daarin zijn produkten als „Voltem" bij tariefpost 21.07-F ingedeeld.

Bij beschikking van 25 februari 1970 heeft het Bundesfinanzhof besloten het geding te schorsen en ingevolge artikel 177 van het EEG-Verdrag aan het Hof van Justitie de navolgende vragen voor te leggen :

1. Kan, zolang met betrekking tot tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief gemeenschapsrechtelijke verklarende toelichtingen ontbreken, aan door de nationale autoriteiten gegeven verklarende toelichtingen de kracht van een bindende uitlegging van deze tariefposten toekomen?
2. Indien vraag 1 ontkennend mocht worden beantwoord, zijn dan, zolang met betrekking tot de tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief gemeenschapsrechtelijke verklarende toelichtingen ontbreken, de verklarende toelichtingen op de Brusselse nomenclatuur van 1955 betreffende deze tariefposten voor de uitlegging bepalend?
3. Indien het antwoord op vraag 2 ontkennend luidt, hoe moeten dan de „produkten voor menselijke consumptie" bedoeld in post 21.07 en de „chemische preparaten" bedoeld in post 38.19 van het gemeenschappelijk douanetarief onderling worden afgebakend?

   Is daarbij het gebruik (waartoe het produkt met name kan dienen), de smaak (die in het produkt overheerst) of het gehalte aan voedingsmiddelen beslissend?"

Het Bundesfinanzhof merkt in zijn verwijzingsbeschikking voorts op dat de in verordening (EEG) nr. 107/70 aangegeven afbakening tussen de posten 21.07 en 38.19 noch met de op het tijdstip waarop het bindend advies werd gegeven in Duitsland geldende toelichting, noch met de verklarende toelichtingen van de Internationale Douaneraad in overeenstemming is.

Terwijl in de verordening het overheersende gehalte aan voedingsmiddelen als criterium geldt, wordt in de Duitse en Brusselse verklarende toelichtingen vooral gelet op de voedingswaarde en de smaak.

Het Bundesfinanzhof vindt in dit verschil en in het feit dat verordening (EEG) nr. 107/70 eerst op 30 januari 1970 in werking is getreden aanleiding om deze vragen aan het Hof voor te leggen.

De verwijzingsbeschikking werd op 6 april 1970 ter griffie van het Hof ingeschreven.
Eiseres, de Duitse Regering en de Commissie der EG hebben ingevolge artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG schriftelijke opmerkingen ingediend.
Het Hof heeft, gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.
Eiseres, de Duitse Regering en de Commissie der EG zijn ter zitting van 29 oktober 1970 in hun pleidooien gehoord.
De Advocaat-Generaal heeft ter zitting van 17 november 1970 conclusie genomen. Eiseres was vertegenwoordigd door Schürmann, advocaat bij de rechtbank te Frankfurt am Main.
De Duitse Regering was vertegenwoordigd door de heren Morawitz, Cludius en Karbe.
De Commissie der Europese Gemeenschappen was vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur, Kalbe.

## Samenvatting van de opmerkingen van partijen

Overwegende dat de opmerkingen van partijen als volgt kunnen worden samengevat :

### *1 — Ten aanzien van de eerste vraag*

De Duitse Regering en de Commissie stellen voor deze vraag ontkennend te beantwoorden, aangezien door het arrest van het Hof in de zaak 40-69 ter zake iedere twijfel is uitgesloten.

### *2 — Ten aanzien van de tweede vraag*

a) Opmerkingen van de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de verklarende toelichtingen bij de Brusselse nomenclatuur (evenals trouwens de indelingsadviezen) geen bindende handelingen in de communautaire rechtsorde zijn, aangezien de Internationale Douaneraad geen directe wetgevende bevoegdheid bezit en de verklarende toelichtingen en adviezen zelve geen integrerend deel van het Verdrag uitmaken.
Zij hebben echter stellig wel de waarde van een deskundigenadvies over het toepassingsgebied der verschillende posten van de nomenclatuur. Derhalve mag daarop ook bij de uitleg van het gemeenschappelijk douanetarief, waarbij ook de Brusselse nomenclatuur wordt gevolgd, acht worden geslagen.
Volgens de Commissie gelden hiervoor echter twee voorbehouden. Enerzijds, voor wat betreft het gemeenschappelijk douanetarief, moeten de toelichtingen en adviezen van de Internationale Douaneraad in voorkomend geval wijken voor de uitleggingsvoorschriften van het gemeenschappelijk douanetarief zelve en voor de specifieke toelichtingen en indelingsbesluiten, welke voor de toepassing van het gemeenschappelijk tarief gegeven werden.
Anderzijds gelden de verklarende toelichtingen in het algemeen slechts voor zover zij niet door ontwikkelingen op het gebied van handel of techniek zijn achterhaald. In dit verband wijst de Commissie er overigens op dat de gevolgen van een dergelijk achterhaald worden soms in de praktijk worden gecorrigeerd door indelingsadviezen, een middel dat juist aanpassing aan dergelijke ontwikkelingen beoogt.

b) Opmerkingen van de Duitse Regering

De Duitse Regering is van oordeel dat voor de tweede vraag niet alleen met de verklarende toelichtingen, maar ook met de indelingsadviezen rekening moet worden gehouden, die eveneens een wezenlijk element ter concretisering van de Brusselse nomenclatuur vormen.
Met het oog op de beantwoording van deze vraag verwijst de Duitse Regering naar een arrest van het Bundesfinanzhof met betrekking tot de verplichtingen van Duitsland in het kader van de Brusselse nomenclatuur, welke uitspraak ook voor het onderhavige geval van

betekenis is (arrest van 10 maart 1970, AZ : III A/5-51069-112/70). Op basis van deze jurisprudentie betoogt de Duitse Regering dat, ook al zijn de verklarende toelichtingen en indelingsadviezen van de Internationale Douaneraad geen door de rechter als rechtstreeks bindend te beschouwen handelingen, toch de aanvaarding door de Gemeenschap van de Brusselse nomenclatuur noodzakelijkerwijs de verplichting inhoudt dat zij de uniforme toepassing daarvan heeft te garanderen en zich bijgevolg aan deze verklarende toelichtingen en indelingsadviezen moet houden. De Duitse Regering stelt derhalve voor de vraag als volgt te beantwoorden : bij gebreke aan bindende communautaire toelichtende regels of richtlijnen zijn de verklarende toelichtingen en indelingsadviezen van de Brusselse nomenclatuur bepalend voor de uitlegging van de voornaamste posten van het gemeenschappelijk douanetarief.

c) Opmerkingen van eiseres

Eiseres heeft bij de mondelinge behandeling opgemerkt dat het met het oog op een zo uniform mogelijke toepassing van het gemeenschappelijk douanetarief voor de Gemeenschap zelve van belang is zich te houden aan de verklarende toelichtingen en indelingsadviezen van de Internationale Douaneraad.

Zij wijst er voorts op dat de vraag geen betrekking heeft op de bindende kracht („Verbindlichkeit") der toelichtingen van de Brusselse nomenclatuur, doch dat het Bundesfinanzhof uitsluitend vraagt of deze verklarende toelichtingen bepalend zijn („Maßgeblichkeit") voor de uitlegging van de douanetariefposten. Zij meent dat dit stellig het geval is.

*3 — Ten aanzien van de derde vraag*

a) Opmerkingen van de Commissie

De Commissie wijst erop dat in verordening (EEG) nr. 107/70 preparaten zoals „Voltem" onder post 21.07-F worden ingedeeld en zulks „zowel omdat het wordt gebruikt als hulpstof voor levensmiddelen als wegens haar samenstelling". Deze verordening vormt echter slechts een declaratoire handeling.

Reeds uit de inhoud van de term „toebereidingen voor levensmiddelen" blijkt dat het gehalte aan voedingsstoffen en het gebruik als levensmiddel de bepalende factoren zijn.

Daarentegen kan het feit dat de Brusselse verklarende toelichtingen preparaten welke slechts ten dele uit voedingsstoffen bestaan, zowel wegens het doel waartoe deze zijn toegevoegd als wegens hun (geringe) dosering, niet onder post 21.07 doen vallen slechts aanleiding tot misverstand geven. Het is immers niet uitgesloten dat een preparaat als „Voltem" aan bepaalde produkten niet alleen — en misschien zelfs in het geheel niet — als emulgator, maar ook wegens zijn gehalte aan vetstof en saccharose wordt toegevoegd.

Door „Voltem" in post 38.19 in te delen zou men het de verwerkende industrie mogelijk maken de hoge prijzen voor deze produkten in de gemeenschappelijke markt te ontduiken.

De organen van de Brusselse nomenclatuur zijn overigens zelf ook tot deze conclusie gekomen. Enerzijds immers is de Internationale Douaneraad doende een wijziging in haar verklarende toelichtingen op dit punt voor te bereiden terwijl anderzijds zijn Comité voor de nomenclatuur van deze toelichting is afgeweken door met „Voltem" vergelijkbare preparaten niet onder post 38.19 maar onder post 21.07 te brengen.

Overigens leidt ook het gebruik van „de algemene tariefvoorschriften van het gemeenschappelijk douanetarief" en in het bijzonder de artikelen 3, c), en 5 (vgl. verordening (EEG) nr. 950/68, Publikatieblad nr. L 172, blz. 11 van 12 juli 1968), tot toepasselijkheid van tariefpost 21.07.

Ten slotte wijst de Commissie erop dat

de in verordening (EEG) nr. 160/66 (en in de haar vervangende verordening (EEG) nr. 1059/69) gegeven douanebescherming onvolledig ware, wanneer zij niet mede betrekking zou hebben op preparaten zoals „Voltem", welke een belangrijke hoeveelheid landbouwprodukten bevatten.
Zij concludeert dan ook dat voor de afbakening van de posten 21.07 en 38.19 niet alleen rekening moet worden gehouden met de voedingswaarde of de smaak van het betreffende produkt, maar — mede gelet op het beoogde gebruik — ook met het gehalte aan suiker, melk en granen.

b) Opmerkingen van de Duitse Regering

De Duitse Regering legt een indelingsadvies over waarbij het Comité voor de nomenclatuur bakkerijhulpstoffen met een belangrijk gehalte aan chemische produkten onder post 21.07 had gebracht, en verklaart dat dit advies door de Internationale Douaneraad in zijn zitting van 6-9 juni 1967 is bevestigd.
Voor de afbakening der tariefposten 21.07 en 38.19 met betrekking tot bakkerijhulpstoffen mag volgens de Duitse Regering niet van de hierna genoemde criteria worden uitgegaan :

— de vraag of de betreffende hulpstof als stabilisator of emulgator, dan wel slechts ter verbetering van de smaak van het produkt wordt toegevoegd; immers deze beide doeleinden zijn identiek, omdat iedere verbetering in de toebereiding van een dergelijk produkt uiteindelijk een verbetering van de smaakeigenschappen ten doel heeft;
— de vraag naar de kwantitatieve mate waarin het preparaat aan het produkt moet worden toegevoegd, aangegezien deze hoeveelheid evenzeer van het produkt als van de hulpstof afhankelijk is;
— de vraag of de stoffen waaruit het preparaat bestaat bestemd zijn voor „menselijke consumptie", immers die eigenschap hebben zij steeds, onverschillig of het „natuurlijke stoffen" (suiker, meel, enzovoort) of „chemische stoffen" (mono- en diglyceriden, sorbiet, enzovoort) betreft.

Uiteindelijk is het enig juiste criterium voor de indeling onder de ene of de andere tariefpost het overwegende percentage typische voedings- of chemische bestanddelen; dit is overigens ook de conclusie waartoe zowel het Comité voor de nomenclatuur (zie bovengenoemde indelingsadviezen) als de Commissie (verordening (EEG) nr. 107/70) komen.
Bij de mondelinge behandeling heeft de Duitse Regering met betrekking tot de indeling van „Voltem" de door de Oberfinanzdirektion voor het Bundesfinanzhof ontwikkelde redenering over genomen.

c) Opmerkingen van eiseres

Eiseres meent dat de Oberfinanzdirektion ten onrechte diacetylwijnzuurester gelijkstelt met mono- en diglyceriden. Hiertoe voert zij met name de volgende argumenten aan :

— de respectieve chemische formules zijn duidelijk verschillend;
— bij hydrolyse van diacetylwijnzuurester blijkt behalve van vetzuren en glycerol (produkten welke vrijkomen bij splitsing van mono- en diglyceriden) ook van grote hoeveelheden andere stoffen, die bovendien niet bestemd zijn voor menselijke consumptie;
— de Duitse wetgeving inzake levensmiddelen beschouwt diacetylwijnzuurester als een kunstmatig tot stand gekomen chemisch produkt en beperkt daarom het gebruik daarvan;
— de vervaardiging van diacetylwijnzuurester is zeer kostbaar en derhalve economisch niet aantrekkelijk wanneer mono- en diglyceriden — waarvan de vervaardiging aanzienlijk goedkoper is — als volwaardige vervangingsstoffen daarvoor kunnen worden beschouwd;
— diacetylwijnzuurester geeft „Voltem" de eigenschappen van een emulgator

en stabilisator, terwijl de andere bestanddelen van „Voltem" uitsluitend als dragers dienen.

De indeling van „Voltem" moet volgens eiseres geschieden op basis van de algemene regels voor de uitlegging van de Brusselse nomenclatuur, in het bijzonder van artikel 3, b). Daarbij moet vastgesteld worden welke stof voor de specifieke eigenschappen van „Voltem" bepalend is. Weliswaar is het hiertoe zowel mogelijk uit te gaan van het gebruik als van de samenstelling of de kosten der samenstellende delen; de Internationale Douaneraad heeft echter als criterium het normale gebruik van het produkt gehanteerd. Men kan zich daarentegen niet — zoals de Commissie doet — uitsluitend baseren op een bepaald percentage in een produkt verwerkte voedingsstoffen en daaruit dan afleiden dat het produkt hoofdzakelijk dient als voedingsmiddel. Ten aanzien van de gebruiksdoeleinden maakt eiseres voorts onderscheid tussen a) het beoogde gebruik, b) het mogelijk gebruik, en c) het werkelijk gebruik van „Voltem", en het is vooral het potentiële gebruik dat de Commissie en de Duitse Regering aanleiding tot ongerustheid geeft. Deze vrees is echter volgens eiseres ongegrond, aangezien reeds de toevoeging van geringe hoeveelheden „Voltem" het eindprodukt voor menselijke consumptie ongeschikt dreigt te maken.

## Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Duitse Bundesfinanzhof bij beschikking van 25 februari 1970, binnengekomen bij het Hof op 6 april 1970, overeenkomstig artikel 177 van het Verdrag tot oprichting van de EEG enkele vragen heeft gesteld nopens de uitlegging van verordening nr. 950/68 (EEG) van de Raad van 28 juni 1968 betreffende het gemeenschappelijk douanetarief (Publikatieblad 1968, nr. L 172);

*Ten aanzien van de eerste vraag*

2 Overwegende dat het Hof in de eerste plaats de vraag wordt voorgelegd of, zolang met betrekking tot de tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief gemeenschapsrechtelijke verklarende toelichtingen ontbreken, aan door de nationale autoriteiten gegeven verklarende toelichtingen de kracht van een bindende uitlegging van deze tariefposten kan toekomen;

3 Overwegende dat de Raad overeenkomstig de artikelen 28 en 111 van het EEG-Verdrag verordening nr. 950/68 betreffende het gemeenschappelijk douanetarief heeft vastgesteld, waaraan als bijlage de tabel der voor dit tarief geldende rechten is toegevoegd;

Overwegende dat de betekenis van de in deze tabel opgenomen posten slechts met eerbiediging van de communautaire bevoegdheden mag worden vastgesteld;

dat immers het wezen van het gemeenschappelijk douanetarief medebrengt dat aan de verschillende posten van dit tarief in alle Lid-Staten dezelfde draagwijdte moet toekomen;

dat zodanig vereiste in gevaar zou worden gebracht wanneer bij moeilijkheden betreffende de tarifaire indeling van bepaalde waren iedere Lid-Staat langs de weg van uitlegging zelf die draagwijdte zou mogen vaststellen;

4 dat het nationale bestuur, mocht het in geval van moeilijkheden betreffende de indeling van een produkt termen aanwezig achten tot het nemen van uitvoeringsmaatregelen en tot het scheppen van klaarheid waar de omschrijving van een produkt tot twijfel aanleiding geeft, daarbij nochtans het gemeenschapsrecht heeft te eerbiedigen, zonder dat deze nationale gezagsorganen bevoegd zijn bindende uitleggingsregelen vast te stellen;

5 dat de eerste vraag van het Bundesfinanzhof derhalve in die zin moet worden beantwoord dat, zelfs bij gebreke van een formele uitlegging volgens het gemeenschapsrecht, aan de door de nationale autoriteiten gegeven verklarende toelichtingen met betrekking tot de tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief niet de werking van een bindende uitlegging van deze tariefposten kan toekomen;

*Ten aanzien van de tweede vraag*

6 Overwegende dat het Bundesfinanzhof, voor het geval de eerste vraag in ontkennende zin mocht worden beantwoord, het Hof de vraag voorlegt of, zolang met betrekking tot de tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief gemeenschapsrechtelijke verklarende toelichtingen ontbreken, de verklarende toelichtingen op de Brusselse nomenclatuur van 1955 betreffende deze tariefposten voor de uitlegging bepalend zijn;

7 Overwegende dat vaststaat dat het in bijlage bij verordening nr. 950/68 opgenomen gemeenschappelijk douanetarief is gebaseerd op de Brusselse nomenclatuur, zoals vastgesteld in het Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven van 15 december 1950, waartoe alle Lid-Staten zijn toegetreden;

8 dat, ten einde een uniforme uitlegging en toepassing van de nomenclatuur te verzekeren, in de artikelen III en IV van het Verdrag wordt bepaald dat een Comité voor de nomenclatuur op gezag van de Internationale Douaneraad verklarende toelichtingen alsmede indelingsadviezen zal opstellen;

9 dat deze toelichtingen en adviezen, waar zij zich uitspreken zowel over de aanvankelijke als de huidige betekenis en draagwijdte der verschillende tariefposten, een middel tot interpretatie vormen;

dat, zolang gemeenschapsrechtelijke bepalingen op dit gebied ontbreken, het aan deze toelichtingen en adviezen nopens de uitlegging van de nomenclatuur toekomende gezag door de instellingen, belast met de toepassing der gemeenschapsrechtelijke bepalingen waarin de Brusselse nomenclatuur is overgenomen, niet mag worden miskend;

10 dat in het bijzonder zolang op de tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief geen communautaire verklarende toelichtingen werden gegeven, het in acht nemen van genoemde toelichtingen en adviezen een nuttig middel vormt ter verzekering van een uniforme uitlegging en toepassing van het gemeenschappelijk buitentarief aan alle grenzen van de gemeenschappelijke markt;

dat de raadpleging en het in acht nemen der verklarende toelichtingen en indelingsadviezen er derhalve toe zullen bijdragen dat de met de uitvoering van het gemeenschappelijk douanetarief belaste autoriteiten een gelijk gerichte gedragslijn volgen;

11 Overwegende dat derhalve uit de doelstellingen en de geest van het gemeenschappelijk douanetarief voortvloeit dat, zolang gemeenschapsrechtelijke bepalingen ter zake ontbreken, aan deze verklarende toelichtingen en indelingsadviezen het gezag toekomt van waardevolle hulpmiddelen bij de uitlegging van de in verordening nr. 950/68 genoemde tariefposten;

dat de tweede vraag van het Bundesfinanzhof derhalve bevestigend moet worden beantwoord;

*Ten aanzien van de derde vraag*

12 Overwegende dat de derde vraag slechts is gesteld voor het geval de tweede vraag ontkennend zou worden beantwoord en dat daarop derhalve niet verder behoeft te worden ingegaan;

Ten aanzien van de kosten

13 Overwegende dat de door de Duitse Regering en door de Commissie der Europese Gemeenschappen, welke hun opmerkingen bij het Hof hebben ingediend, gemaakte kosten niet voor vergoeding in aanmerking komen;

14 dat de procedure ten aanzien van de betrokken partijen als een in de loop van het geding voor het Bundesfinanzhof opgeworpen incident moet worden beschouwd en deze rechter derhalve over de kosten zal hebben te beslissen;

Gezien de processtukken;
Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de mondelinge toelichting van eiseres in de hoofdzaak, van de Duitse Regering en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, in het bijzonder de artikelen 18 tot 29, 111 en 177;
Gelet op verordening nr. 950/68 (EEG) van de Raad van 28 juni 1968;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de EEG;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door het Bundesfinanzhof van de Bondsrepubliek Duitsland bij beschikking van 25 februari 1970 voorgelegde vragen, verklaart voor recht :

1. **verordening nr. 950/68 van de Raad van 28 juni 1968 moet worden uitgelegd in die zin, dat het de Lid-Staten niet geoorloofd is bindende nationale voorschriften te geven die de draagwijdte van de verordening of de daarin opgenomen tariefposten beïnvloeden;**

2. **zolang gemeenschapsrechtelijke bepalingen ter zake ontbreken komt aan de verklarende toelichtingen en de indelingsadviezen, voorzien in het Verdrag inzake de nomenclatuur voor de indeling van goederen in de douanetarieven, het gezag toe van waardevolle hulpmiddelen bij de uitlegging der tariefposten van het gemeenschappelijk douanetarief.**

Aldus gewezen te Luxemburg op acht december negentienhonderdzeventig.

Lecourt Donner Trabucchi

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op acht december negentienhonderdzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President
R. Lecourt